

KUTLU DOĞUM HAFTASI

12 - 17 Ekim 1989

PROGRAM

I. AÇILIŞ

12 Ekim 1989 Perşembe, Saat: 13.00
TDV Kocatepe Camii Konferans Salonu

II. MEVLİD

13 Ekim 1989 Cuma, Saat: 14.00
Yer: M.E.B. Sırat Salonu - Beşevler
(Eski Yüksek Öğretmen Okulu Salonu)

III. TARİH İÇİNDE İSLAM

14 Ekim 1989 Cumartesi, Saat: 14.00
Odalar Birliği Salonu Bakanlıklar

IV. TASAUVUF VE İSLAM

14 Ekim 1989 Cumartesi, Saat: 19.30
Türk Ocakları Salonu Sarıyer

V. KUR'AN-I KERİM

15 Ekim 1989 Pazar, Saat: 15.00
Odalar Birliği Salonu Bakanlıklar

VI. İNSAN VARLIĞI KARŞISINDA İSLAM

16 Ekim 1989 Pazartesi, Saat: 16.00
Millî Kütüphane Salonu
Bahçelievler San Durak

VII. KAPANIŞ VE DEĞERLENDİRME

17 Ekim 1989 Salı, Saat: 15.00
Millî Kütüphane Salonu
Bahçelievler San Durak

● Dr. Halis Albayrak ● Dr. Tayyar Altıkulaç ● Prof.Dr. Hayrani Altıntaş ● Prof.Dr. Meliha Anbarcıoğlu ●
● Prof.Dr. Orhan Arslan ● Beşir Ayvazoğlu ● Yavuz Bahadır ● Prof.Dr. Süleyman Hayri Bolay ● Prof.Dr. Yüksel Bozer ●
● Prof.Dr. İsmail Cerrahoğlu ● Prof.Dr. Esat Coşan ● Prof.Dr. Mustafa Fayda ● Ayvaz Gökdemir ● Ergun Göze ● Halit Güler ●
● S. Ahmet Güner ● Ahmet Gürtaş ● Prof.Dr. Abdurrahman Güzel ● Prof.Dr. Mehmet Hatipoğlu ● Ahmet Kabaklı ●
● Fehmi Kuru ● Nevzat Kösoğlu ● Hamdi Mert ● Dr. Haluk Nurbaki ● Prof.Dr. Ahmet Yaşar Ocak ● Acar Okan ●
● Prof.Dr. Necati Öner ● Atila Özdemir ● Doç.Dr. Yaşar Nuri Öztürk ● Prof.Dr. Sedat Topçu ● Mümtaz Türköne ●
● Ekrem Üçyiğit ● Yakup Üstün ● Prof.Dr. Mustafa Said Yazıcıoğlu ● Prof.Dr. Bahaeddin Yediyıldız ● Namık Kemal Zeybek ●
KUR'AN-I KERİM TİLÂVETİ : ● Dr. Tayyar ALTIKULAÇ ● Dr. Halis ALBAYRAK ŞİİRLER : ● Yavuz Bülent BAKİLER MEVLİD KIRAATI : ● İsmail Coşar

TÜRKİYE
DİYANET VAKFI

Konumuzu dinler tarihinin ayrıntıları arasında kaybetmemeye dikkat ederken yine de gereken tamlık ve açıklıkla sunabilmek için önce dinin bir tanımlaması ile başlamak istiyorum: Din eşyayı kutsal ve kutsal olmayan, davranışlarımızı da haram ve helal olmak üzere değerlendiren bir müessese(kurum)dir. Kapsam ve içerik bakımından tatmin edici ve yeterince açık bulduğum bu tanımlamadan sonra dinleri fetişizm, politeizm ve monoteizm diye üç grupta toplamak mümkün ve konumuzun tabiatına da uygundur. Birinci grupta totemlere tapma yer alıyor ki şüphesiz en ilkel dinlerdir. İkinci grup dinler her kesimin kendine özgü tanrıları olduğu için çok zengin bir çeşitlilik gösterir. Bunlar arasında tanrıları insan biçim ve tabiatında düşünmek (antropomorfizm) ötekilere göre hisli bir üstünlük arz eder ki en tipik ve bilinen örneği eski Yunan politeizmidir. Bu arada İranlı Peygamber Zerdüş'tün getirdiği din, tanrı sayısını ikiye indirmek bakımından çok tanrıcılıkla vahdani dinler arasında bir aşama olarak değerlendirilebilir. Üçüncü ve son grup semavi dinler adı altında ve üç aşamada tarih sahnesinde yer almaktadır:

- 1-Müsevilik,
- 2-Hristiyanlık,
- 3-İslâm.

Tarihte din müessesinin geçirdiği evrimde sahiplerin ve rahip sınıfının rolü izaha ihtiyaç bırakmayacak kadar ortadadır. Ama rahipler elinde bu evrim genellikle tanrı sayısının çoğalması ve ibadet biçimlerinin gittikçe daha ayrıntılı ve karmaşık şekiller alması gibi bir doğrultuda gelişmiştir. Bu durumda sözkonusu gelişmelere evrim (tekâmül) demek de çoğu kez yersiz bir değerlendirme olur. Bazıları dâhi heykeltıraşlar tarafından yontulmuş olan bu putların ortak niteliği insan tarafından düşünülmüş ve insan eliyle yapılmış olmasıdır. Din müessesesinin üçüncü ve son aşaması olan semavi dinlerde ise bu vetire son derece değişiktir. Bu aşamada Tanrı icad edilmiş değil, keşfedilmiş bir varlıktır. Keşfedenler de rahip değil, peygamberlerdir. Peygamber tanrısal bir ilhamla, "vahy" dediğimiz tümüyle kendine özgü bir vakıa ile Tanrı'dan haber getiren,

O'nun dediklerini tebliğ eden bir elçi (resul)dir. Burada Tanrı, zamanı, mekânı, şekli, şemali belli bir nesne değildir. İnsanlar O'nu gözleriyle değil, ancak akılları ve vicdanları ile idrak ederler. Varlığı, ispat gerektiren nesnel bir şey değil, doğruca iman edilmesi istenen ve emr edilen bir kavramdır. Peygamber bu varlığa iman eden bir numaralı mü'min'dir. Peygamber bu hakikata varlığının her zerresiyle bağlı ve bağımlıdır. İçindeki insan sevgisi, Tanrı sevgisi akıllara durgunluk verecek düzeydedir. Bir Peygamber kalbi, dibinde daima af ve merhamet bulunan bir uçurumdur. Dağları deviren bir imanla mücadeleye atılan bu adamlar tarihin akışını, insanlığın kaderini değiştiren bir rol oynamışlardır.

Toplantımızın konusu olan Hz. Muhammed, enbiya tarihi içinde son ve en büyük peygamber olarak yer almaktadır. Son ve en büyük vasıflarını şüphesiz bütün müslümanlar tasdik ederler. Ama takdir edersiniz ki müslüman olmayanlar bu hükmü kabule hiç de mecbur değildirler. Şu halde iddiamızı yalnız imanla değil, ilimle de desteklemek durumundayız. Çünkü imanımız bizden olmayanları bağlamadığı halde ilim bütün insanlığı kapsayıcı ve bağlayıcıdır. İlim bilindiği üzere imana değil, ispata dayanır. İspatlanmış bir gerçek önünde bütün insanlık tasdikte birleşmek zorundadır.

Matematik, fizik gibi müsbet ilimler takdir edersiniz ki konumuza ışık tıtmak bakımından yardımcı olamaz. Ancak sosyal ve sosyolojik ilimlerden ışık beklenebilir. Bunlar arasında tarih 25 asrı aşan geçmiş ile şüphesiz bütün ötekilerden güçlü bir ilim dalıdır ve biz de bu ilmin verilerine dayanacağız.

Tarihin dinler bölümü İslâma ulaşır ve orada biter. Çünkü İslâm'dan sonra insanlığı kucaklayan evrensel bir din, Hz. Muhammed'den sonra Peygamber, Kur'ân'dan sonra da kitap gelmemiştir. Tarihin şu veya bu sayfasında Peygamberlik iddiasıyla ortaya çıkmış kimseler elbette vardır. Ama biz burada insanlık tarihinde hem zaman, hem mekan bakımından yaygın ve kalıcı olarak yer tutmuş dinlerden söz ediyoruz. Küçük bir cemaati geçici bir süre içine alan arızı örnekler üzerinde duramayız. Daha geniş düşünürsek tımarhanelerin de peygamberlerle dolu olduğunu hatırlamak yeter. Hükmümüze ancak şöyle bir itiraz yönelebilir; evet Hz. Muhammed'den sonra peygamber, Kur'ân'dan sonra kitap gelmemiş, tarih de bunu doğrulamaktadır. Ama Hz. Muhammed'den bu yana 14 asır geçti. Bu da tarih devirlerinin 4/1'i kadardır. Bundan sonra mesela 28. yüzyılda yeni bir peygamber ve yeni bir kitap gelmeyeceğini nasıl kanıtlayabilirsiniz? Bu mukadder sorunun her şeyden önce ilmî olmadığını belirtmek zorundayız. Yerkürenin Batı'dan Doğu'ya doğru döndüğünü ve bu hareket sonucu hergün güneşin Doğu'dan doğup Batı'dan battığını herkes bilir. Bu gerçek karşısında biri çıkarda: "Evet efendim, bugüne kadar böyle olageldi ama yarın gelecekte bir gün güneşin Batı'dan doğup Doğu'dan batmayacağını kim söyleyebilir? Mümkünattır, bu ihtimali de kabul etmelisiniz" derse bu itirazı kim ciddiye alabilir? İlim soruları ve cevapları ile ispatlanmış gerçekler üzerinde yürür. Bir sorunun mantıkî olması başka, ilmî olması büsbütün başkadır. Bu sebeple mücerred mantık ürünü hayalilikte maliyetler üzerinde oluşan itirazların ilim değeri

yoktur. Kısaca enbiya tarihi Hz. Muhammed'le, dinler tarihi Kur'ân'la kapanmıştır. Bu konuda bize yardımcı olacak en güçlü ilim, tarih de bunu doğrulamıştır. İslâm'da “Hatemül Enbiya” inancı böylece ispatlandıktan sonra şimdi de en büyük peygamber “Sultan-ı Enbiya” deyimini ilmin ışığında incelemek durumunda ve zorundayız.

Vahdanî dinlerin tevhid (monoteizm) fikrine dayandığını herkes biliyor. İslâm'dan önceki tek tanrıcı dinlerden Hz.Musa dini İbrani kavmini “Tanrı -Yehova-nın seçilmiş kavmi” olarak görmüş ve bugün de hâlâ öyle görmektedir. Bu batıl inanç elbette Hz. Musa'nın marifeti değildir. Ama gerçek şudur ki Musevilik günümüze kadar bu inancın içinde yürümüş, pek tabii olarak evrensel bir din olamamış, Yahudilere özgü kavmi ve millî bir din olmaktan öteye bir gelişme gösterememiştir.

Hristiyanlığın “Tanrı'nın Kavmi” fikrini kökünden sildiği ve bu yoldan dinler tarihinde ilk evrensel vahdani din olarak yer aldığını biliyoruz. Bu üstünlük sebebiyle, önce bütün Akdeniz dünyasına, sonra Avrupa, Afrika, hatta Asya'ya ve yeni keşfedilen kıt'lara yayıldığını da biliyoruz. Ama İslâm'ın çıkışıyla kazançların yarısını kaybettiğini ve hâlâ kaybetmekte olduğunu biliyoruz. Şu halde İslâm karşısında bu kayıpların sebebi, yani Hristiyanlıkta eksik olan neydi? Maruzatım, şu kısa konuşmamın imkanları içinde de olsalar suali mukaddere cevap vermek zorundadır. Mes'ele şuydu: Hristiyan akidesi tevhid'i bir ilke olarak kabul etmekle beraber teslis'e, kısaca —şirke— bulaşmaktan kurtulamadı. Bu dinin tarihinde saf tevhid doğrultusunda çok ciddi çabalar gösterilmiştir. Bunlardan hiç değilse birkaç örnek vermeden konumuzu aydınlatmak imkânsızdır.

İskenderiyeli Papaz Arius(280-336)'un mezhebinde Tanrı'nın birliği, Kıdem ve Beka sıfatları tam bir açıklıkla ifade edilmiş, teslis (trirute) ve (İsa'nın Uluhiyeti) tartışma götürmez bir açıklıkla red edilmiştir. Buna rağmen (ekanim-i selase) bugüne dek Hristiyan akaidinin temeli olagelmiş, bunun dışına çıkan mezhepler sapık (heretique) olmakla suçlanmıştır. Vesterius ve yandaşları da şöyle diyorlardı: Ey Hristiyanlar Hz. Meryem validemize —Allah'ın anası— demeyin. Meryem kuldur ve Tanrının kulundan tevellüt etmesi abestir, batıl düşüncedir.” Özellikle Arius, “Ne kadar üstün vasıfları olursa olsun İsa da öteki mahlukatlar kadar mahluk'tur; bizim gibi ve bizim kadar kul'dur” diyordu. Ama İznik (325), İstanbul (380) ve Efes (431) konsüllerinde ve günümüze dek reddedilen bu fikirler Hristiyanlığın teslis'ten öteye bir tekâmül geçirmesini önledi. Teslisin tarihi kökenleri üzerinde ilim çevrelerinde türlü tartışmalar olmuştur. En kuvvetli ihtimal eski Mısır kültüründeki (Oziris, İzis, Horus) üçlemesinin Hristiyanı biçimde varlığını sürdürmüş olmasıdır. Anadolu'ya özgü çok eski ve bütün öteki Tanrı'ları doğurduğu kabul edilen ana tanrıça Kibele'de Hazreti Meryem'in kişiliğine bürünerek varlığını sürdürmüştür. (Tanrı'nın anası) sıfatının Hristiyan inancında günümüze dek Hz. Meryem'e atfen devam ettiğini malumdur.

Çok tanrılı dinlerin tortusuna ve bu yoldan şirke bulaşması ve bundan kurtulaması Hristiyanlığa çok pahalıya maloldu. Saf tevhit fikri ve özlemi Hristiyanlık içinde

kendine gereken yeri bulamayınca bu kez bu dinin dışında yeni bir din halinde önüne çıktı. İslam; Arius ve Arianizm başarıya ulaşsa, İsa dini Hz. İsa zamanındaki saf tevhide dönüşebilse hak dini gerçekleşmiş, insanlık İslâm'a belki de daha o zaman kavuşmuş olacaktı. Hz. Muhammed de belki bu hak dinini putperest Arabistan'a tebliğ eden bir Hristiyan azizi gibi ortaya çıkacaktı. Bilindiği üzere İslâm Hz. Muhammed'in icadı değildir. Tam tersine kadimdir. Hz. Adem'den beri mevcuttur ve daha sonra gelen peygamberlerin hepsi de İslam'ı tebliğ için gelmiştir. Bunlardan hiçbirisinin tam başarıya ulaşamaması Hz. Muhammed ve Hz. Kur'an'ın hikmeti vücûdudur.

Tanrıdan başka Tanrı yoktur (Lâ ilâhe illallah). İslam'ın öylesine temelidir ki bu konuda hiçbir tartışmaya yer yoktur. Hz. Muhammed Resulullah, Habibullah, rahmeten lilalemin de olsa bizim kadar bizim gibi Allah'ın kuludur ve bu konuda da tartışmaya yer vermez. Özellikle Hz. Muhammed'in hayatında en çok tekrarladığı sözlerden birini hatırlatmak zorundayım: *“Ben insandan başka bir şey değilim (Ene beşerun Mislüküm)”*. Bu söz üzerinde bunca ısrarın altında derin bir endişe, köklü bir korku yatmaktadır: Peygamberimiz Hz. İsa'nın başına gelenin kendi başına gelmesinden, yani O'na Allah'ın oğlu, veya buna yakın sıfatlar yakıştırılmasından korkmuştur. Aşağıdaki örnek bu bakımdan dikkate değer:

Bir gün yanına gelen bir adam heybetinden titremeye başlamıştır. Adama *“Kendine gel, ben padişah değilim. Kureyş boyundan, kurutulmuş etle geçinen bir kadının oğluyum ancak”* dedi. Oysa Cenab-ı Hak O'na *“Sen olmasan bu yerleri yaratmazdım”* diye hitap etmiştir. Yüce Allah'ın böylesine sevgilisi olan Peygamberimiz ise her vesileyle bir kul, aramızdan biri olduğunu hatırlatarak bizleri uyarmıştır. Düşünce ve dinler tarihinin hiçbir aşamasında Allah ile kul arasındaki fark böylesine açıklık kazanmamıştır. Üstelik Hz. Muhammed (s.a.v) bu gerçeği kendi sağlığında ümmetine kabul ettirmeyi başarmış, hak dini İslâm ilk kez O'nun zamanında ve O'nun himmetiyle muzaffer olmuştur. Oysa öteki peygamberlerin hiçbirisi (sebebi ne olursa olsun) bu mertebeye başarılı olamamış, kitaplarına kul sözü karışmış, şeriatları şirke bulaşmaktan kurtulamamıştır. İşte bunun içindir ki Kur'an kendinden önceki kitapları, İslâmiyet de kendinden önceki dinleri nesh etmiştir. Dinler tarihinde Peygamberimiz de işte bunun içindir ki en büyük Peygamber (Sultan-ı Enbiya) diye anılmaktadır. Musevilik ve Hristiyanlığın bunu kabul etmemesi gerçeği değiştirmez. Çünkü İslâm'ın görüşü ilmî olarak da kabil-i iddia ve ispattır.

Tarihte ve Bugün İslâmiyet:

Bilindiği üzere İslamlık Kazan'dan Zengibar'a, Endenozya'dan Fas'a kadar geniş bir coğrafi alanda alabildiğine bir yayılış göstermiştir. Yalnız askeri üstünlüğe dayansaydı Moğol istilası gibi bir asır içinde öteki dinler arasında erir giderdi. Oysa Müslümanlık üç kıtada Hristiyanlık, Budizm, Brahmanizm ve Mazdaizm gibi büyük dinlerin zararına büyük ve kalıcı bir yayılış göstermiştir. Bu başarı 9. ve 16. asırlar arasında par-

lak bir gelişme gösteren İslâm medeniyetinin üstünlüğünden de destek görmekteydi. İlginç olan şudur ki XVII. yüzyıldan itibaren İslâm medeniyeti bu üstünlüğü kaybettiği ve İslâm devletlerinin yıkılıp sömürgeleştiği XVIII, XIX ve XX. asırlarda dahi İslâmiyet yayılışına devam etmiş, hâlâ da devam etmektedir. Oysa müslüman halkın din değiştirmesi ancak çok özel şartlar altında ortaya çıkan ferdi, fer'i olaylara inhisar etmektedir. Örneğin Batı medeniyetinin ezici politik, ekonomik ve teknolojik desteğinden yararlanan misyoner faaliyetine rağmen Afrika'da Müslümanlık Hristiyanlıktan daha üstün bir yayılış göstermiştir. Dahası bugün Almanya'da bir milyon yedi yüz bin, Amerika Birleşik Devletleri'nde, 4.5 milyon müslüman vardır. Türkiye'den giden müslüman kökenli işçi ya da göçmenler bu sayıya dahil değildir. Buna karşılık İspanya'da ve Kırım'da bir tane müslüman kalmadığı da bir gerçektir. Ama bu; müslümanlığın değil, müslümanların yenilgisinin bir sonucudur. Yani hristiyanların müslümanları katletmeleri ile elde edilmiş bir sonuçtur. En somut örneklerden biri de bugün Balkanlarda yaşanmaktadır. Bulgaristan'da göçe zorlanan Türk ve Müslüman nüfusun durumu hakkında söz etmeme elbette gerek yoktur. Meşhur 93 Harbi (1877-78) kaybedildiği, Bulgaristan'da yarım milyon müslümanın katledildiği, yarım milyonun da perişan biçimde Anadolu'ya can attığı sırada Bosna'da son kalan Hristiyan aileler ihtida ile Müslüman olmuşlardır. Dahası İstiklâl Harbi gibi kanlı bir kıyametin içinde, Türklüğün akibetinin ne olacağının bilinmediği yıllarda bile yerli Hristiyan ailelerde gönüllü müslüman olanlar görülmüştür. İslâm medeniyetinin ve devletlerinin bu çöküş ve çözülüş asırlarında bile İslâmiyet'in değil çökmek hatta yerinde dahi durmaksızın yayılışına devam etmesi tarihin en dikkate değer gelişmelerinden biridir. Sebepler üzerinde de derinliğine ve ilmî olarak düşünmemizi gerektirmektedir. Bu nedenle dinimizin akaid ve ahlakîyat alanındaki mevzuatı üzerinde din gayretiyle değil, ilim tarafsızlığı içinde bazı açıklamalar, daha doğrusu hatırlatmalar yapmama müsadelerinizi rica ediyorum.

Önce Akaid açısından ele alalım. İslâm'da Tanrı, başlangıcı ve sonu olmayan, ilmi-hal kitaplarımızdaki deyiimi ile “zamandan ve mekandan münezzehtir”, “Kıdem ve Beka” sıfatlarında belirgin, ezeli ve ebedi bir varlıktır. Evrende var olan her şeyi o var etmiş, ama kendisi herhangi bir ihtiyaçtan münezzehtir binefsihi kaim bir varlıktır. Her yerde “hazır ve nazır”dır. Bize ışıkları kırk milyon senede ulaşan yıldızlarda da vardır, yanıbaşımızda da, şu anda da sonsuza dek de vardır. Her şeyi görür ama bizim gibi gözleri yoktur, ve buna ihtiyaçtan da münezzehtir. Tanrıça Atena, Atina Akropolünde Partenon tapınağında; Jupiter Roma'da Kapitolum'daki tapınakta oturur. İkisi de insan eliyle taştan ya da madenden yapılmış birer heykeldir. Bizim Tanrımız “ALLAH TEÂLÂ” Kâbe'de oturan bir Tanrı değildir. Yarattığı evrenin makrokozmos ve mikrokozmos bütünü varlıklarında var ve egemen olan yüce Allah'tır. Kibleye teveccühümüz Cenab-ı Hakk orada olduğu için değil, Hz.İbrahim tarafından yapıldığı ve en eski Mescid olduğu içindir. Peygamberimiz de oraya dönerek namaz kıldığı ve kıldırıldığı içindir. Hz. Ömer Hacer'ül esved'e dokunurken şöyle demiştir: “Sen bir taş parçasısın ve taştan başka bir şey değilsin seni seviyorum, çünkü seni buraya Halilullah İbrahim koymuştu: çünkü seni

buraya Habibullah Muhammed Mustafa yeniden yerleştirmişti.” şu rastgele birkaç örneğin ışığında belirtmek istediğim şudur ki; İşlam, insanlığın tarihinde şirke ve puta tapıcılığa karşı en kesin ve en etkin tepkidir. Puta tapıcılık ve politeizm İşlâm ile tarihe gömülmüş, tevhid kavramı en soyut ve en açık ifadelerle doruk noktasına ulaşmıştır. Allah korkusuna (mehâfetullah) dayanan İşlâm ahlâkiyatı, adalete dayanan İşlâm Hukuku ve bütün insanlığı kucaklayan dünya görüşü ile İşlâm genel tarifte yer alan en büyük devrimlerden biridir. şu kısa konuşmada bunları değil açıklamak, hatta temas etmek bile mümkün değil. Ama Yüce Allah'ın sıfatları arasında en hakim vasfın rahmet ve merhamet olduğunu idrak için Kur'ân'daki sûrelerden herbirinin Rahman-er Rahim ile başladığını hatırlamak yeter. Gazab-ı İlâhî daima geçici olmuştur, ama rahmet ve Mağfiret-i İlâhi'ye sonsuz ve sınırsızdır. Habibullah Peygamberimizin şefaati de mü'minler için ayrı bir sığınak, ayrı bir ümit kaynağıdır. Bize ve bütün İşlâm dünyasına Tekbir'i besteleyip hediye eden dâhi bestekârımız Buharizâde Mustafa ITRÎ Efendi'nin Peygamberimize hitabeden Nat-ı şerifi'nin son mısralarına bakın:

Padişah-ı evvelîn ü kıblegâh-ı ahirîn
Evel ü âhir, imam-ül enbiyâ mezkûrsun
Yâ Resulallah, umarım diyesin rûz-i ceza
“Gerçi cürmün çoktur amma İtrîya mağfursun”

Bir de 1847'de vefat eden kadın şairimiz Leylâ Hanım'ı dinleyelim:
Cihânda fasık u facir kerem senden ümid eyler
şefaat kıl, Habib-i Kibriyasın ya Resulallah,
Ne yüze varacak Leylâ huzura rûz-i Mahşer'de
Ama rahmeyle şah-ı Enbiya'sın ya Resulallah.

Habibullah iken, alemlere rahmet iken aramıza karışan, aramızdan biri olmak lüt-funu bize bahşeden, Hak dini İşlâm'ı ve Kur'ân'ı bize tebliğ eden ulu Peygamberimize derim ki:

Ben şair, bestekâr, edip veya katip değilim, ümmetimden ve sıradan bir müslümanım. Ama kerem et, kabul et, kurbanım sana Ya MUHAMMED!